

Dokument zasedanja

B9-0476/2021

29.9.2021

PREDLOG RESOLUCIJE

v skladu s členom 111(3) Poslovnika

o Delegirani uredbi Komisije z dne 4. junija 2021 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z določitvijo tehničnih meril za pregled za določitev pogojev, pod katerimi se šteje, da gospodarska dejavnost bistveno prispeva k blažitvi podnebnih sprememb ali prilagajanju podnebnim spremembam, ter za ugotavljanje, ali ta gospodarska dejavnost ne škoduje bistveno kateremu od drugih okoljskih ciljev (C(2021)2800 – 2021/2753(DEA))

Joëlle Mélin

v imenu skupine ID

Resolucija Evropskega parlamenta o Delegirani uredbi Komisije z dne 4. junija 2021 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z določitvijo tehničnih meril za pregled za določitev pogojev, pod katerimi se šteje, da gospodarska dejavnost bistveno prispeva k blažitvi podnebnih sprememb ali prilagajanju podnebnim spremembam, ter za ugotavljanje, ali ta gospodarska dejavnost ne škoduje bistveno kateremu od drugih okoljskih ciljev (C(2021)2800 – 2021/2753(DEA))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Delegirane uredbe Komisije z dne 4. junija 2021 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z določitvijo tehničnih meril za pregled za določitev pogojev, pod katerimi se šteje, da gospodarska dejavnost bistveno prispeva k blažitvi podnebnih sprememb ali prilagajanju podnebnim spremembam, ter za ugotavljanje, ali ta gospodarska dejavnost ne škoduje bistveno kateremu od drugih okoljskih ciljev (C(2021)2800),
- ob upoštevanju člena 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088¹ ter zlasti členov 10(3), 11(3) in 23(6) Uredbe,
- ob upoštevanju člena 111(3) Poslovnika,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. januarja 2020 o evropskem zelenem dogovoru²,
- A. ker se v členu 194(2) PDEU priznava pravica države članice, da določi pogoje za izkoriščanje svojih energetskega virov, izbira med različnimi viri energije in določi splošno strukturo oskrbe z energijo;
- B. ker je jedrska energija za nekatere države članice glavni vir oskrbe z energijo, za mnoge druge pa pomemben vir;
- C. ker so nekatere države članice odvisne od fosilnih goriv in ker morajo v okviru energetskega prehoda poiskati druge možnosti, da bi do leta 2050 dosegle cilj ogljične nevtralnosti;
- D. ker je izvršna sekretarka Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo Olga Algayerova v sporočilu za javnost v zvezi s poročilom te komisije z naslovom „Technology Brief Nuclear Power“ (Tehnološko sporočilo o jedrski energiji), ki je bilo objavljeno 11. avgusta 2021, izjavila, da je za države članice, ki se odločijo, da bodo izkoriščale to tehnologijo, jedrska energija pomemben vir nizkoogljicne električne energije in toplote, ki lahko prispeva k doseganju ogljične nevtralnosti in s tem prispeva

¹ UL L 198, 22.6.2020, str. 13.

² UL C 270, 7.7.2021, str. 2.

k blažitvi podnebnih sprememb in uresničevanju agende za trajnostni razvoj do leta 2030;

- E. ker obramba strateških interesov Unije zahteva ohranitev industrijskega sektorja, v katerem so nekatere države članice pridobile izkušnje, da bi lahko Unija v tem sektorju konkurirala na mednarodni ravni;
- F. ker je jedrski sektor zelo strateški sektor, v katerem velike svetovne sile in vlagatelji, kot sta Bill Gates in Jeff Bezos, vlagajo v razvoj inovativnih rešitev za prihodnost;
- G. ker je Kitajska od leta 2000 za desetkrat povečala število delujočih jedrskih elektrarn in s pomočjo te tehnologije v svoji mešanici energetskih virov dosegla 30-odstotno raven razogljičene energije;
- H. ker je pomembno opraviti naložbe, ki so potrebne za spodbujanje raziskav in ohranjanje konkurenčnosti sektorja glede na mednarodno konkurenco, zlasti iz Združenih držav Amerike in Kitajske;
- I. ker so voditelji sedmih držav članic (Češka, Francija, Madžarska, Poljska, Romunija, Slovenija in Slovaška) 19. marca 2021 Komisiji poslali pismo, v katerem jo pozivajo, naj nujno zagotovi enake konkurenčne pogoje za jedrsko energijo v Uniji, ne da bi jo izključili iz evropskih podnebnih in energetskih politik in spodbud;
- J. ker so strokovne skupine, ki jih je pooblastila Komisija, ugotovile³, da so jedrske dejavnosti skladne z obveznostmi iz Uredbe (EU) 2020/852 in da ni znanstvenih dokazov, da je jedrska energija bolj škodljiva za zdravje ljudi ali okolje kot druge tehnologije za proizvodnjo električne energije, ki so že vključene v taksonomijo;
- K. ker te skupine tudi menijo, da so globoka geološka odlagališča primeren in varen način za zelo dolgoročno izolacijo izrabljenega goriva in drugih visoko radioaktivnih odpadkov iz biosfere;
- L. ker bo dopolnilni delegirani akt morda vključeval jedrsko energijo in plin, vendar to, kot je napovedala Komisija, ni gotovo in ne bo na voljo pred septembrom 2021;
- M. ker ni primerno, da se to pomembno vprašanje pusti nerešeno tako, da se k Uredbi (EU) 2020/852 predlagajo številni delegirani akti;
- N. ker gradnja ali preoblikovanje jedrskih elektrarn nista upravičena do financiranja v okviru Sklada za pravični prehod ali programa InvestEU in bi bilo nevarno, da bi bil celoten sektor v prihodnjih desetletjih prikrajšan za financiranje;
- O. ker je jedrska energija pomemben vir stabilnih in kvalificiranih delovnih mest v Uniji;
- P. ker vsaka dejavnost proizvodnje energije vključuje tveganja in v neki meri vpliva na okolje, jedrska energija pa je dejavnost z nizkimi emisijami ogljika in v polni meri prispeva k doseganju ciljev Unije, zato ustvarja pozitivno razmerje med tveganji in koristmi;

³ Poročilo Znanstvenega odbora za zdravstvena, okoljska in nastajajoča tveganja, sprejeto 29. junija 2021.

- Q. ker so prizadevanja v zvezi z obdelavo odpadkov, njihovo ponovno uporabo ali skladiščenjem ter raziskave o novih oblikah uporabe atomov še vedno bistvenega pomena;
- R. ker mora varnost objektov, prevoza in predelave jedrskih odpadkov ostati absolutna prednostna naloga;
- S. ker je približno 25 % porabe energije v Evropi neposredno povezanih z gospodinjstvom, zlasti za ogrevanje in hlajenje;
- T. ker je zemeljski plin uspešno alternativno gorivo za promet, zmanjšuje emisije iz pomorskega, težkega tovornega cestnega prometa ter cestnega prometa na dolge razdalje in zagotavlja prilagodljive zmogljivosti za podporo elektroenergetskemu omrežju z naraščajočim deležem nestalnih obnovljivih virov energije;
- U. ker bodo imela nizkoogljiva tekoča goriva poleg tehnologij za elektrifikacijo in vodikovih tehnologij ključno vlogo tudi po letu 2050;
- V. ker Unija nima pristojnosti v nacionalnih gozdarskih politikah, zato ni pravne podlage za vključitev trajnostnih meril za gozdarsko politiko v delegirano uredbo Komisije;
1. nasprotuje delegirani uredbi Komisije;
 2. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Komisiji in jo obvesti, da delegirana uredba ne more začeti veljati;
 3. obžaluje, da Komisija ne priznava pravic držav članic, da določijo pogoje za izkoriščanje svojih energetskih virov, izbirajo med različnimi viri energije in določijo splošno strukturo oskrbe z energijo, kot to določa člen 194(2), drugi pododstavek, PDEU;
 4. obžaluje, da Komisija ni uporabila načela tehnološke nevtralnosti iz člena 19 Uredbe (EU) 2020/852;
 5. obžaluje, da Komisija v delegirani uredbi ni obravnavala ali odgovorila na vprašanje jedrske energije, kar taksonomiji jemlje preglednost, verodostojnost, predvidljivost in izčrpnost, to pa vlagateljem preprečuje sprejemanje informiranih odločitev ob popolnem poznavanju dejstev in s tem ovira konkurenčnost nekaterih akterjev;
 6. obžaluje, da Komisija ni obravnavala ali odgovorila na vprašanje plina, ki bi ga bilo treba obravnavati kot omogočitveno in prehodno tehnologijo;
 7. obžaluje, da merila za pregled, ki se uporabljajo za gradbeni sektor za okna in vrata, ne upoštevajo vseh pomembnih dejavnikov, kot so proste koristi sonca za steklo, materiali s steklenimi plastmi itd.;
 8. poudarja, da poslanci med poletnimi počitnicami Parlamenta niso mogli izvajati ustreznega demokratičnega nadzora nad delegirano uredbo Komisije, saj ni bilo popolne slike o tem, kaj bo ali ne bo odobreno v skladu z Uredbo (EU) 2020/852;
 9. poziva Komisijo kot varuhinjo Pogodb, naj spoštuje člen 194 PDEU in člen 19 Uredbe

(EU) 2020/852, ki določata, da se načelo tehnološke nevtralnosti zagotavlja z upoštevanjem mnenja strokovnjakov (ki jih pooblasti Komisija sama) in jedrsko energijo vključujeta med energije, skladne s cilji Uredbe (EU) 2020/852, evropskega zelenega dogovora in energetskega prehoda kot celote;

10. poziva Komisijo, naj upošteva znanstveno utemeljen pristop, ki so ga opredelili strokovnjaki Skupnega raziskovalnega središča Komisije⁴;
11. poziva Komisijo, naj vse dejavnosti, ki jih zajema Uredba (EU) 2020/852, predstavi v enem samem delegiranem aktu, da se omogoči popoln in vsebinski demokratični nadzor;
12. meni, da delegirana uredba Komisije ne izpolnjuje splošnih podnebnih ciljev Unije;
13. poziva Komisijo, naj predloži nov delegirani akt, ki bo vključeval jedrske dejavnosti in plin in v katerem bo upoštevano stališče Parlamenta;
14. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

⁴ Poročilo Skupnega raziskovalnega središča z dne 2. marca 2021.